

Programmet för effektiviserat vattenskydd, temat hantering av stadsvatten och minskning av skadliga ämnen, integrerade förvaltningsplaner för stadsvatten

Projekt som understöds, januari 2024

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax

Hollola och Lahtis integrerade förvaltningsplan för stadsvatten

Genomförande kommuner: Hollola och Lahtis

I projektet utarbetas en gemensam integrerad förvaltningsplan för stadsvatten för Hollola och Lahtis genom att komplettera de befintliga planerna och producera ny information som gör det möjligt att bedöma riskerna i anslutning till stadsvatten mångsidigare än i nuläget. Hollola och Lahtis har många gemensamma avrinningsområden, vattendrag och avloppsledningsnät och vattentjänsterna produceras i båda kommunerna av Lahti Aqua Oy, vars avloppsreningsverk också tar emot största delen av det avloppsvatten från Hollola som leds in i avloppsledningsnätet. Ett samprojekt är det bästa tillvägagångssättet för att på lokal nivå åstadkomma en integrerad förvaltningsplan för dag- och avloppsvatten.

Projektet syftar till att identifiera de situationer och platser där dagvatten kan komma in i avloppsledningsnätet eller där det finns risk för att orenat dagvatten släpps ut i vattendrag eller stads- eller tätbebyggelsemiljön under kraftiga översvämningar eller regn. Projektet resulterar i ett geodatabaserat verktyg som innehåller en riskanalys, som både kommunorganisationerna och Lahti Aqua Oy kan använda, och som förbättrar den integrerade förvaltningen av avloppsledningsnäten. Åtgärdsprogrammet, som är bifogat förvaltningsplanens rapportdel, bidrar i kommande investeringar till beslutsfattande som bygger på så omfattande information som möjligt.

Sökande: Hollola kommun (samprojekt: Lahtis stad, Lahti Aqua Oy)

Understöd: 64 000 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–15.6.2025

Projektets kontaktperson: Riikka Johansson, riikka.johansson@hollola.fi

Förvaltningsplan för områdesdräneringen i Tavastehus

Genomförande kommun: Tavastehus

Förvaltningsplanen för områdesdräneringen i Tavastehus är Tavastehus stads och Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy:s samprojekt som syftar till att öka medvetenheten om områdesdräneringen som helhet och förbättra förvaltningen av stadsvatten. Åtgärderna bidrar till att underlätta planeringen av förvaltningen av stadsvatten och med hjälp av dem kan man skapa gemensamma verksamhetssätt för den integrerade förvaltningen. I projektet utvecklas av datamodellen för områdesdräneringssystemet en dagvattenmodell, i vilken man också inkluderar dikesnätet som är centralt med tanke på dagvattenförvaltningen. En viktig del är samordning av arbetet för att utveckla underhållet av dagvattenegendomen i den integrerade förvaltningen, så att man med hjälp av förvaltningsåtgärder kan förebygga bräddningar och belastning på vattendragen. Som resultat uppstår en skalningsbar verksamhetsmodell där åtgärderna inom dagvattenförvaltningen, som normalt är decentraliserade, kan koncentreras för ökad effekt.

Sökande: Tavastehus stad (samprojekt: Hämeenlinnan Seudun Vesi Oy)

Understöd: 100 954 euro

Genomförandetid: 1.11.2023–15.6.2025

Projektets kontaktperson: Mikko Keränen, mikko.keranen@hameenlinna.fi

Stadsvatten i Jämsänjokidalen

Genomförande kommun: Jämsä

Projektet Stadsvatten i Jämsänjokidalen ökar kunskaperna om och förbättrar vattenförvaltningen i stadsområdet, i synnerhet med beaktande av effekterna av klimatförändringen och skadliga ämnen. Projektet omfattar insamling och analys av information: man kartlägger nuläget för stadsvatten samt för spill- och dagvatteninfrastrukturen och de risker och miljökonsekvenser som dessa orsakar bland annat under störtregn. Dessutom planeras förutseende eller inriktade åtgärder för att minska bräddningar och belastning, utvecklas planmässiga metoder och beredskap samt främjas utveckling av grön infrastruktur. I förvaltningen och optimeringen utnyttjas den ökade datamängden och likaså prognostisering med hjälp av lokala väderdata. Projektet producerar information för såväl markanvändningen som planläggningen och stadsbyggandet och beaktar även privata aktörer och hushåll. Med hjälp av projektet utökas de allmänna kunskaperna om dagvatten och man försöker minska belastningen på vattendrag samt avrinningen av skadliga ämnen i dem.

Sökande: Affärsverket Jämsän Vesi

Understöd: 69 360 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–31.5.2025

Projektets kontaktperson: Vesa Arvonen, vesa.arvonen@jamsa.fi

Projektet Kaverit – Riskhantering i anslutning till stadsvatten med hjälp av integrerade förvaltningsplaner

Genomförande kommuner: Parkano, Etseri, Virdois

Projektet Kaverit – Riskhantering i anslutning till stadsvatten med hjälp av integrerade förvaltningsplaner genomförs av Järvi-Suomen Vesihuoltolaitokset ry samt städerna Parkano, Etseri och Virdois. I projektet deltar också vattentjänstverken Parkanon Vesi Oy, Ähtärin Energia ja Vesi Oy samt Virdois stads vattentjänstverk. Målet för projektet är att skapa ett verksamhetssätt och med hjälp av de medverkande städerna exempel innehåll som beskriver vad integrerade förvaltningsplaner för stadsvatten består av och hur de är uppbyggda, i synnerhet i små städer med en personekvivalent på 10 000. Projektet syftar också till att utarbeta förvaltningsplaner för de tre städerna, som stämmer överens med exempel innehåll, och att sprida de material som produceras.

Sökande: Järvi-Suomen Vesihuoltolaitokset ry (samprojekt: Parkano stad, Parkanon Vesi Oy, Etseri stad, Ähtärin Energia ja Vesi Oy, Virdois stad och Virdois stads vattentjänstverk)

Understöd: 184 600 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–15.6.2025

Projektets kontaktperson: Rauno Leván, rauno.levan@tiiraevents.fi

Omfattande förvaltning av stadsvatten och minimering av miljökonsekvenserna i Kides

Genomförande kommun: Kides

Under projektet skapas en omfattande förvaltningsplan för regn- och smältvatten, alltså dagvatten, i Kides centralort och Kesälahti och Puhos tätorter. Planen bidrar till att minimera de negativa konsekvenserna för fastigheter, ytvatten och övrig miljö till följd av översvämningar orsakade av störtregn och vårflooder samt

avloppsverkets bräddningar. Åtgärderna omfattar bland annat kartläggning av nuläget och planering av kommande åtgärder, framtagning av verktyg för uppföljning och genomförande av uppföljning av våtmarkernas reningseffekt.

I informationen till kommunborna ligger tyngdpunkten på att öka kunskaperna om dagvatten och på frågor kring ansvarsfördelningen i dagvattenförvaltningen. Andra fokusområden i informationen till kommunborna är hur dagvatten påverkar boendehälsan och naturmiljöns renhet.

Sökande: Kides stad

Understöd: 54 800 euro

Genomförandetid: 1.12.2023–30.5.2025

Projektets kontaktperson: Sari Eronen, sari.eronen@kitee.fi

Integrerad förvaltningsplan för spill- och dagvatten

Genomförande kommun: Jämsä

Projektets mål är att ta fram en samlad bild av vattenförvaltningen i Kärkölä kommun samt att definiera åtgärder och mål för framtiden. Som en del av den integrerade förvaltningsplanen vill Kärkölä kommun samla in all befintlig information om regn- och spillvattenavlopp och deras tillstånd, ta fram ett dagvattenprogram och ett program för sanering av spillvattenavloppen som används för att avleda dagvatten från avloppen och leda dem till rätt ställe. Det lönar sig att genomföra projektet nu, eftersom Kärköläns Vesi kommer att börja använda transportavloppslinjen under 2024 och enligt prognoser kommer dagvattenvolymen att öka ytterligare i framtiden. Genom styrning av dagvatten undviker man potentiella skador i den byggda miljön till följd av stora regnmängder. Dessutom kan man påverka tillståndet för vatten som släpps ut genom att avlägsna dagvatten från spillvattenavlopp och minska bräddningar.

Sökande: Kärkölä kommun

Understöd: 22 880 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–15.6.2025

Projektets kontaktperson: Emilia Lehtikainen, e-post emilia.lehtikainen@karkola.fi

Kontroll över stadsvatten i Villmanstrand (KAUHA)

Genomförande kommun: Villmanstrand

Kontroll över stadsvatten i Villmanstrand (KAUHA) är Villmanstrands stads och Lappeenranta Energiavero Oy:s samprojekt som syftar till att minska belastningen på vattendrag orsakad av stadsvatten. Det är viktigt att projektet genomförs nu, eftersom det finns skäl att förvänta sig att belastningen på vattendrag från byggda miljöer ökar, om inga åtgärder vidtas. Belastning orsakas av såväl avloppsbräddningar som avrinning av dagvatten som innehåller skadliga ämnen från stadsområden, och belastningen ökar till följd av ledningsnätets åldrande, förtätning av stadsstrukturen och klimatförändringen. Hittills har åtgärder planerats och genomförts separat för spillvatten och dagvatten, men det är viktigt att granska stadsvatten som en helhet.

Projektet undersöker utsläppskällorna till och effekterna av belastningen orsakad av stadsvatten och kartlägger metoder för förvaltningen. Informationen som samlas in under projektet används som stöd för planeringen och beslutsfattandet. De metoder, verktyg och verksamhetsmodeller som utvecklas i projektet kan kopieras av andra kommuner.

Sökande: Villmanstrands stad (samprojekt: Lappeenranta Energiavero Oy)

Understöd: 120 000 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–1.6.2025

Projektets kontaktperson: Mauri Backman, mauri.backman@lappeenranta.fi

Integrerad riskhantering för stadsvatten i Salo (KaVeRi)

Genomförande kommun: Salo

Genom projektet KaVeRi (Integrerad riskhantering för stadsvatten i Salo) minskas belastningen på vattendrag orsakad av stadsvatten genom att minska avloppsreningsverkets toppflöden, förhindras de skadliga följderna av avloppsbräddning genom prioritering samt införlivas granskningen av dagvattenförvaltningen i markanvändningens planeringsprocesser. I projektet utvecklas verktygen för förvaltning och analys av information om spill- och dagvatten, som används för att identifiera de åtgärder som är effektivast med tanke på ekonomi och miljöansvar. Dessutom utökas inom projektet samarbetet mellan aktörer i och utanför stadsorganisationen.

Salo stad tar hand om närliggande vattendrag, nu är det vattnens tur!

Sökande: Affärsverket Salon Vesi, Salo stad

Understöd: 87 600 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–31.5.2025

Projektets kontaktperson: Sanna Stenberg, sanna.stenberg@salo.fi

MIKO – Integrerad förvaltning av stadsvatten och minskning av skadliga ämnen i S:t Michel och Mäntyharju

Genomförande kommuner: S:t Michel och Mäntyharju

Projektet MIKO syftar till att utarbeta integrerade förvaltningsplaner för stadsvatten och minska skadliga ämnen i S:t Michel och Mäntyharju. Avsikten är att med hjälp av förvaltningsplanerna förbättra kvaliteten på dagvatten som släpps ut i vattendrag. Med hjälp av de utredningar som görs inom projektet tar man fram en samlad bild av den dagvattensituationen som helhet i de områden i kommunen som har störst effekt. Samtidigt definieras vilka dagvatten som är smutsigast och riktas ny infrastruktur för hanteringen, som lämpar sig för olika platser, till de områden där dagvatten bildas. Man förebygger också bildning av dagvatten och riktar renings- och behandlingsbehov till de platser där detta är mest ändamålsenligt. Materialet om infrastrukturen för dagvattenhantering förvaltas med hjälp av geodatamaterial.

I projektet skapas systematiska förfaranden och verksamhetsmodeller för hur förvaltningen av spill- och dagvatten ska beaktas för att minimera avloppsbräddningar. Verksamhetsmodellen kan kopieras och utnyttjas av aktörer i branschen och kommuner.

Sökande: S:t Michels stad (samprojekt: Mäntyharju kommun)

Understöd: 191 120 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–15.6.2025

Projektets kontaktperson: Antero Cederström, antero.cederstrom@mikkeli.fi

Integrerad förvaltningsplan för stadsvatten med hjälp av dagvattenmodellering i Virmo tätort

Genomförande kommun: Virmo

Med en hydrologisk modellering av dagvattenflöden utreds kapaciteten i dagvattenledningsnätet i Virmo tätort och dess problempunkter. Resultaten korsanalyseras med avloppsledningsnätet för att på så sätt

slutleda vilka åtgärder som behövs för att minska avloppsbräddningar. I arbetet kartläggs metoder för förbättring av kvaliteten på orenat dagvatten genom att hitta de mest kritiska objekten där dagvatten kan behandlas för att minska belastningen på Virmo å. De olika förvaltningarna vid kommunen informeras och instrueras om integrerat beaktande av dagvatten. Också fastigheterna får anvisningar om dagvattenhanteringen. I och med utredningen intensifieras samarbetet mellan Virmo kommun, vattenverket och Turun Seudun Puhdistamo.

Målet för arbetet är att minska dagvattenöversvämningar, förbättra kvaliteten på dagvatten, styra planeringen av markanvändningen så att den utgår från avrinningsområden och att främja kommunens och fastigheternas återanvändning av dagvatten. Genom översvämningshantering minskas bräddningar i avloppsledningsnätet och belastning av kapaciteten. Målet är bättre förståelse av dagvattenledningsnätets funktion med hjälp av flödesmodellering och utnyttjande av modellen i kommunens andra projekt samt korsanalys med modellen av avloppsledningsnätet.

Sökande: Virmo kommun

Understöd: 16 800 euro

Sökande: Virmo kommun

Genomförandetid: 1.2–31.8.2024

Projektets kontaktperson: Simo Salonen, simo.salonen@mynamaki.fi

Kontroll över stadsvattenförvaltningen i Nivala

Genomförande kommun: Nivala

Kontroll över stadsvattenförvaltningen i Nivala har som mål att förbättra skyddet av vattendrag och att minska överföring av skadliga ämnen i naturen. För närvarande har Nivala stad ingen tydlig förvaltningsplan för stadsvatten för framtiden. Avsikten är att under projektet ta fram en integrerad förvaltningsplan för stadsvatten där man dokumenterar såväl befintlig information som anvisningar för framtiden och organisationens samarbetsmodell. Syftet med samarbetsmodellen är att komma överens om stadskoncernens interna ansvarsfördelning och kommunikationsmetoderna. Man vill att samarbetet ska sträcka sig från planläggning och planering av nya planområden till underhåll och skötsel, så att man härvid använder sig av bästa praxis.

Dagvatten orsakar överbelastning av avloppsreningsverket, vilket leder till ökad risk för bräddning vid reningsverket. Klimatförändringen leder till större regnmängder, varvid också dagvattenvolymen ökar och dagvattenhanteringen får allt större betydelse. Under projektet utvecklas en metod för att hitta anslutningarna till det kombinerade ledningsnätet i dagvatten- och avloppsledningsnätet. Metoden kommer att kunna kopieras och därmed utnyttjas i hela landet.

Sökande: Nivala stad

Understöd: 84 012 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–15.6.2024

Projektets kontaktperson: Juho Rautio, juho.rautio@nivala.fi, Riikka Gummerus, riikka.gummerus@nivala.fi

Integrerad förvaltningsplan för stadsvatten i Oulainen tätort med hjälp av dagvattenmodellering – KOHU

Genomförande kommun: Oulainen

Dagvattenledningsnätet i Oulainen har konstaterats vara delvis otillräckligt. Störtregn orsakar översvämningar och avrinning till avloppsledningsnätet. Med hjälp av programmet för effektiverat

vattenskydd och projektet som finansieras av Oulainen stad utarbetas en dimensionering av dagvattenledningsnätets stomme för centralorten i Oulainen och en plan för upprustningen av stadsdiken som korsar staden. Målet för projektet är att förbättra stadsvattenförvaltningen och att förebygga avledning av skadliga ämnen via dagvattenledningsnätet till vattendrag. Planen som utarbetas ger ett underlag för mer detaljerad kvartersvis planering av dagvattenförvaltningen. Granskningen av avrinningsområden som utarbetats tidigare för planläggningen fungerar som materialunderlag i planeringen av projektet.

De gjorda planerna och utredningarna kommer att bidra till utarbetandet av bestämmelser och reservationer som gäller fördröjning och styrning av dagvatten i planen. I och med utredningen intensifieras också samarbetet mellan olika ansvarsområden vid Oulainen stad och företag.

Sökande: Oulainen stad

Understöd: 20 000 euro

Genomförandetid: 1.2–29.11.2024

Projektets kontaktperson: Tero Kahlos, tero.kahlos@oulainen.fi

Somero stads integrerade förvaltningsplan för stadsvatten

Genomförande kommun: Somero

Projektets mål är att för egen del stötta uppnåendet av ett bra ekologiskt och kemiskt tillstånd i vattendrag enligt kravet i vattendirektivet med hjälp av en integrerad förvaltningsplan för stadsvatten. I projektet görs en nulägesanalys och utarbetas på lokal nivå en integrerad förvaltningsplan för avloppsvatten från tätbebyggelse för att motarbeta belastningen från avloppsbräddningar orsakade av dagvatten och störtregn. Projektet syftar till att förutse och förbereda sig på kommande olägenheter till följd av klimatförändringen och att beakta dem i styrningen av ledningsnätens användning. I projektet kartläggs befintliga datakällor som tillgodoser planens informationsbehov, i synnerhet datakällor som baserar sig på öppna data. I projektet definieras nya mättnings- och informationsbehov i ordnandet av kommunernas förvaltning av spill- och dagvatten samt utarbetas en småskalig beskrivning av utgångsdata och metoder för utarbetandet av förvaltningsplanen för stadsvatten. I projektet stärks samarbetet mellan aktörerna som ansvarar för avlopps- och dagvattenledningsnätens funktion.

Sökande: Somero stad

Understöd: 94 920 euro

Genomförandetid: 1.1.2024–15.6.2025

Projektets kontaktperson: Esko Vuolukka, esko.vuolukka@somero.fi, Jyrki Rinta-Paavola, jyrki.rinta-paavola@somero.fi

Integrerad förvaltning av stadsvatten i Åboregionen

Genomförande kommun: Åbo

Projektets mål är att minska belastningen på vattendrag till följd av bräddningar och dagvatten genom att utveckla metoder och städernas beredskap att utarbeta integrerade förvaltningsplaner för stadsvatten. I projektet kompletteras ofullständig och felaktig information om dagvattenledningsnätet, testas ett nytt monitoreringsnätverk som bygger på IoT-sensorer, korsgranskas avlopps-, dag- och ytvattenmodeller och letas efter det bästa sättet att identifiera och prioritera problempunkter och åtgärder för avhjälpande av dem. I projektet skapas också samarbete mellan aktörerna i olika kommuner som ansvarar för dagvattenförvaltning och spillvattenavlopp genom att ordna möten och erbjuda information.

Sökande: Åbo yrkeshögskola (samprojekt: Åbo stad)

Understöd: 137 484 euro

Genomförandetid: 1.2.2024–15.6.2025

Projektets kontaktperson: Emil Nyman, emil.nyman@turkuamk.fi

Kontroll över belastningen – förvaltningsplan för stadsvatten i centrala Vasa (KUHA)

Genomförande kommun: Vasa

I projektet KUHA utarbetas för centrala Vasa en integrerad förvaltningsplan för stadsvatten för att minska avloppsbräddningarna till följd av dagvatten och störtregn för att minska belastningen på miljö och vattendrag. Tyngdpunkten i förvaltningsplanen ligger på en analys av de lokala förhållandena som innehåller en utredning av avloppsledningarna och en bedömning av uppkomsten av belastningen. Genom att kombinera modeller av avloppsledningsnätet och dagvatten utvecklas en kombinerad modell för granskning av stadsvattensystemet kapacitet och uppkomsten av belastningen i olika situationer. Baserat på bräddningsrisker och belastningen som uppstår definieras målen för förvaltningsplanen och nödvändiga åtgärder. Projektet genomförs i ett samarbete mellan Vasa stads kommunal teknik och Vasa Vatten.

Sökande: Vasa stad

Understöd: 117 800 euro

Genomförandetid: 1.4.2024–31.5.2025

Projektets kontaktperson: Camilla Tuomela, camilla.tuomela@vaasa.fi